

תגובה | תום שגב היה יכול למצוא בקלות את עמדותיי בגוגל

מחבר "הכוכב והשבט" מגיב על ביקורתו של תום שגב וטוען כי בספרו הוא דווקא מקפיד להדגיש את תרומתו של דוד בן-גוריון ולגנות את מפלגות הימין הקיצוני באירופה

עמנואל נבון

19 בספטמבר 2023

התראות במייל

בניגוד למה שנטען בביקורת של תום שגב ("ספרים", 8.9), ספרי "הכוכב והשבט" אינו "מייחס לזאב ז'בוטינסקי חשיבות גדולה יותר מאשר לדוד בן-גוריון". ההיפך הוא הנכון. הספר מתאר את ז'בוטינסקי כדמות טרגית שנדחקה מהתהליך המעשי שהוביל להקמת המדינה, ואת בן-גוריון כשחקן המרכזי שידע לקבל החלטות קשות ומכריעות. אני מסביר בספר שמדינת ישראל לא היתה זוכה לעצמאות ב-1948 אלמלא האומץ, הנחישות והריאליזם של בן-גוריון. ז'בוטינסקי, לעומת זאת, בשנים הקריטיות שקדמו למותו ב-1940, נאלץ לחיות מחוץ לארץ ישראל. במהלך הוא בקושי השפיע על ההחלטות ועל המעשים שהובילו להקמת המדינה. בעוד בן-גוריון מוזכר 55 פעמים בספר, ז'בוטינסקי מוזכר 14 פעמים. שגב מוחה על כך שהנרי קיסינג'ר "מקבל בספר הזה רק אזכור שולי" אף שקיסינג'ר מוזכר 12 פעמים (כמעט כמו ה-14 פעמים של ז'בוטינסקי, שלטענתו של שגב מקבל יותר מדי חשיבות בספר).

שגב מאשים אותי ב"עיגול פינות" משום שאני כותב בעמוד 61 שחאג' אמין אל-חוסייני "נהנה ממימון נדיב מאת היטלר ומוסוליני כאחד", תוך התייחסות, סלקטיבית לטענתו של שגב, לספרו של בני מוריס "קורבנות". אך אין התייחסות סלקטיבית. בעמוד 133 של הגרסה האנגלית של ספרו, מוריס אכן כותב כי ארגון ההגנה קיבל אינדיקציות שגרמניה העבירה כספים למופתי. שגב מביא ציטוט אחר של מוריס (בלי לציין את מקורו) שלפיו גרמניה עזרה למופתי רק בתחום התעמולה. ציטוט כזה אינו מופיע בעמוד 133 של הספר של מוריס, ולכן ודאי שלא "חתכתי ציטוט" באמצע, כפי שאולי השתמע מהביקורת. זאת, בניגוד לשגב עצמו, שהשמיט את שמו של מוסוליני ממשפטי הנ"ל, אולי משום שמוריס גם כותב באותו עמוד 133 שהמופתי ושותפיו "קיבלו ככל הנראה כסף מאיטליה".

שגב טוען שאני "משמיט" ציטוט של אבא אבן בנוגע להערכתו של יצחק רבין על מוכנות הצבא למלחמה במאי 1967. בעמוד 130 בספרי נכתב כי "הרמטכ"ל יצחק רבין הזהיר את הממשלה שצה"ל אינו מוכן למלחמה עם מצרים ושהוא זקוק לזמן נוסף כדי לתגבר את כוחותיו בחזית הדרום", ואני מפנה לעמוד 364 בספרו של אבן "Personal Witness". ואכן, בעמוד זה כותב אבן שרבין הסביר לו שהצבא עדיין לא מוכן ושהוא זקוק ליותר זמן כדי להתארגן. הציטוט ששגב מוסיף (שוב, בלי לציין את מקורו) ושליפיו "רבין היה בטוח בניצחון הסופי" אינו מופיע בעמוד 364 בספרו של אבן.

שגב כותב שהספר "לוקה בשפע של אי־דיוקים, שיבושים וסילופים", אולם רשימת ה"ראיות" שלו כוללת רק אי־דיוקים שוליים וטענות לא רציניות: הוא כותב שהממשלה הזמנית לא הצביעה על הכרזת העצמאות (ובכן, מזכיר הממשלה הזמנית זאב שרף מתייחס לכך בספרו "שלושה ימים"); שבנגוריון לא הורה לצה"ל להטביע את אוניית אלטלנה (אכן, הוא הורה להפגיז אותה); שיונתן רטוש לא תמך בערבים (עניין של פרשנות, שכן רטוש ראה במלחמת העצמאות של 1948 הזדמנות להשיג ניצחון על היהדות ועל הציונות); שהסכם ריבנטרופ-מולוטוב לא ניפץ של האשליות של מי שתלו תקוות בברית המועצות (הוא כן ניפץ אותן בזמנו משום שב-1939 מנהיגי היישוב לא היו יכולים לדעת כי הסובייטים יילחמו לבסוף בגרמניה הנאצית); ושהנזק שנגרם לבניין השגרירות (אוקיי, "הצירות", כפי ששגב מקפיד לתקן) של ברית המועצות ב-1953 לא נבע מ"מכשיר נפץ" כפי שכתבתי אלא "ממטען חומר נפץ רב־עוצמה, יותר מ-30 ק"ג משקלו" (מודה באשמה: לא הייתי בקי במשקלו המדויק של המטען).

בפסקה האחרונה של המאמר כותב שגב שאני סומך על מפלגות הימין הקיצוני באירופה, "הרואות את ישראל בעין טובה" ויכולו לספק לה הגנה מפני מפני ביקורת בינלאומית. גם כאן, ההיפך הוא הנכון. בעמוד 215 מופיע תיאור של הנטיות השונות באירופה בשנים האחרונות, לרבות התחזקותן של מפלגות לאומניות ופופוליסטיות המשלבות לעתים אנטישמיות ותמיכה בישראל. אך אני מגנה את המפלגות האלה וכותב באותו פרק כי "היות והאיחוד האירופי הוא השותף המסחרי הראשון של ישראל, וישראל היא בעלת ברית של ארצות הברית, לא יהיה זה לטובת ישראל אם ישלטו באירופה מנהיגים פרו־רוסים הדוגלים בפרוטקציוניזם מסחרי". בעבר גם כתבתי כמה מאמרים שמסבירים מדוע אסור לישראל ליפול בפח של הימין הקיצוני האירופי, וכמנכ"ל ארגון "אלנט" בישראל, הפועל לחיזוק היחסים בין ישראל למדינות אירופה, אני מסרב

להיפגש עם נציגי המפלגות האלה. שגב יכול היה למצוא בקלות את עמדותי
בגוגל.

לחצו על הפעמון לעדכונים בנושא:

ספרות